

Karl Pettersson, "Kalle P"

Bland oförglömliga personligheter finns en man, som skulle vara svår att utelämnas. Ett människoöde värt att minnas. Han hette Karl Pettersson men kallades "Kalle P". Var han kom ifrån och var han var skriven, är det idag ingen som vet. Vi tror att han kom från Malmötrakten, möjligen Bunkeflo. Säkert är att han vistats i våra trakter hela tjugotalet och en stor del av trettiotalet. I början på tjugotalet, eller kanske något tidigare, bodde han på Blinkarps Ry i en forfallen s.k. backstuga. Eftersom han inte var skriven i Röstånga är han svår att spåra.

Han bodde provisoriskt. Man sade om honom, att han likt fåglarna redde sitt bo dit han kom. Kalle P hade aldrig något fast arbete utan försörjde sig som skärslipare och med tillverkning av kvastar, gjorda av "blåbugaris" (kråkris). Kanske kom han till våra trakter just därför att tillgången på sådant ris var god. Särskilt av kvinnorna fick Kalle P stort beröm för sina kvastar. De var lätta och inte så hårda, som dåtidens riskvastar. På många förstukvistar stod en av Kalles kvastar.

Till hans försörjning åtgick säkert inte många slantar. I mitten på tjugotalet arbetade han tidvis på Blinkarps plantskola ett par år. Svante Bergfors äldste son var vid tolv års ålder också där under sommarlovet. Han kom hem och talade om att det också var en som hette Kalle P där. Kalle arbetade också tillfälligt på Bokholmens mosse. När han gick till sitt arbete hade han alltid med sig en plåtspann (hink). I den hade han maten för dagen. När man hade matrast gick han alltid avsides och intog sin måltid.

Emellanåt gav han sig ut som skärslipare. Eftersom han inte kunde cykla rullade han omkring med en rullebör (skottkärra) där han hade sin slipställning. Kvastar till försäljning hade han alltid med. Någon minns att han under en tid hade en trehjulig cykel med slipställning.

Kalle P var en tystlåten person och gjorde inget väsen av sig. Vad man inte skulle tro om honom var att han spelade fiol. Den hade han ofta med sig på sina vandringar. Att be honom spela lönade sig inte. Det gjorde han bara när han själv ville. Ungdomarna samlades ofta vid ett mjölkabord i Gillastig (den tidens samlingsplats). De minns vid ett tillfälle när han kom förbi och hade fiolen med

sig. De bad honom då spela men det gick inte alls, han sade: "Jag kan spela apajör er".

En tid bodde han i en "luda" (ett enklare uthus) tillhörig Nils Ahls sterbhus på Blinkarp. Någon gång omkring 1927 övergav han Blinkarpstrakten och flyttade sina ägodelar till Forestad. Där bodde han i en skog tillhörande en man, som hette Lind. Kalle P hade grävt in sig i en backe och spänt ett tält över. Så bodde han i ett par år med primusköket som enda värmekälla.

Han var en stor djurvän och hade en tam ekorre till sitt sällskap. Den var honom till stor glädje. Kalle P klagade på att råttorna tog hans mat och monterade därför upp en råttfälla för att fånga dem. En dag satt emel-

Kalle P spelar fiol. Det gjorde han bara när han var ensam. Fiolen hade han ofta med sig ute på sina vandringar i bygden.

Brännvinsflaskan kan man skymta i bakgrunden. (Gouache av konstnär Gottfrid Olsson). Foto: Sven Sjöholm.

lertid ekorren död i fållan. Det tog Kalle hårt, han sörjde länge.

En vinter var det särskilt kallt och det började bli svårt att bo i tält. Han kom då till Svante Bergfors i Kolema och undrade om där inte var någon stans han kunde bo. Bergfors, som då hade byggt till stallet hade god plats i det, föreslog att han kunde få bo där. Det ville han inte, där var för varmt. Man hade också en potatiskällare, som stod tom, eftersom årets skörd levererats. Där tyckte Kalle var bra, där ville han bo. Han fick en gammal järnsäng och ett par säckar, som han stoppade med halm till madrasser. När det var dags för nya potatisskörden, tyckte man synd att köra ut honom, så man "stackade" potatisen istället. (potatisen lades i en lång "rås" på marken och täcktes med halm och ev jord om den skulle lagras en längre tid). Senare skars ett hål i dörren och en glasruta sattes in så han fick dagsljus. Här bodde Kalle och trivdes i en fem sex år. Han hade blivit bekant med Bergfors eftersom han gick på hans mosse och tog blåbugaris till sin kvasttillverkning. Han var i 70-årsåldern när han tog sina turer med rullebören och sin skärsliperiustrustning och med lite kvastar på lasset. När det var sommar bodde han ofta i tält i skogen.

Han tillverkade under alla år hembränt, det kallades inte så, han sade att han bryggde mjöd. Han skar ofta av gamla cykelstyren. Tog krökarna med till någon svetsningskunnig person, som sammanfogade dem enligt Kalles instruktioner. De som svetsade var väl inte alltid medvetna om vad rören skulle användas till. Han bryggde sitt mjöd med hjälp av spritköket och de sinnrikt hopfogade styrena. Tillverkningen skedde i någon undanskymd skogsbacke där han kunde ta ha sin utrustning ifred. Han sålde aldrig något, bryggde endast för eget bruk. Han var ingen

missbrukare och hade ingen, som besökte honom. Han levde mycket ensam med sin fiol som sällskap.

Han skulle lära Bergfors yngste son att spela fiol, men det kröntes inte med någon framgång. Om det var fel på läraren eller eleven låter vi vara oskrivet.

En dag kom Bergfors förbi Kalles boning och dörren stod öppen. Kalle höll på att laga mat, han stekte kött. Det luktade gott. Bergfors gick in till honom och fick se att köttet var fullt av "pådingar" (maskar). Det sade: "Plupp, plupp " när de sprack. Han sade då till Kalle: "Detta kan du väl inte äta. " Kalle svarade: "Jo, där är mycket kraft i de, det är näring". Han hade en mage som tålde det mesta.

Brännvinet blev Kalles olycka. En sadelmakare, som bodde på orten, hade besvär med sina ben och hade hört att hembränt skulle vara bra att tvätta med, så han kom till Kalle och ville ha en flaska, vilket han fick. Detta resulterade i att sadelmakarens hushållerska polisanmälde Kalle för hembränning. Först till polisen i Ljungbyhed men där tog man inte upp anmälan, sedan anmälde hon till Röstånga med samma resultat. Hon gav inte upp, anmälan gick vidare till Klippan. Där var man mera villig, och det resulterade i att Kalle fick en månads fängelse.

Efter fångelsestiden blev Kalle aldrig densamme, han grubblade och var tystlåten, man frågade vad han hade gjort på fångelsest då sa han bara: "Ingenting".

Därefter dröjde det inte länge, förrän han flyttade till sina hemtrakter igen. Ryktet gick att han då bodde på något hem i Malmötrakten. Det var det sista man hörde om Kalle P

Gunnar Johansson.